

УВС ФИНАНС АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/99/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн "Увс Финанс аудит" ХХК
аудитор: Я.Тунгалаг
Утас: 99458717 Цахим хаяг: ynarantuya310@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

ТҮРГЭН СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ С.БАТСҮХ ТАНАА

2023.02.18 № УВА-2023/99/НА-СТА-Тeeз
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Боловсрол шинжлэх ухааны яамнаас үнэ төлбөргүй 2,384.3 мянган төгрөгийн ном, хандиваар 3,100.0 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 2,300.0 мянган төгрөгийн тавилга хэрэгсэл, бусад эх үүсвэрээр 10,000.0 мянган төгрөгийн барилга байгууламж, төсвийн хөрөнгөөр 11,392.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

0200260428

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

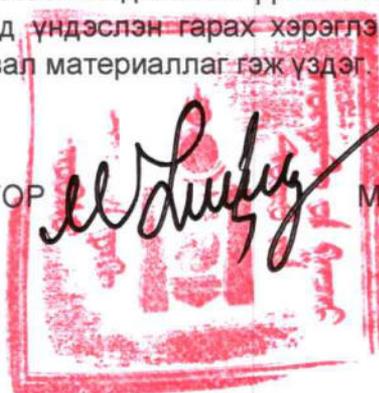
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд ~~үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг~~

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Дүгнэлтийн үндэслэл.....	3
Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно...	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг.....	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
4.1 Ерөнхий зүйл.....	16
4.2 Материаллаг байдал	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	17
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	18
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	94,638,834.7	107,989,950.39
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	11,180,035.15
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	94,638,834.70	96,809,915.24
351	Түүхий эд материал	1,028,115	195,088
35110	Тусгай зориулалттай материал	00.00	00.00
35130	Эм боох материал	1028115.0	195,088.0
354	Хангамжийн материал	93,610,719.7	96,614,827.24
35410	Бичиг хэргийн материал	1,618,157.48	1,338,870.92
35420	Аж ахуйн материал	86,330,034.32	88,333,034.32
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00.00	00.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,550,000.00	3,305,000.00
35450	Барилгын засварын материал	00.00	00.00
35460	Хүнсний материал	112,527.90	3,637,922.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,839,479,711.69	3,836,495,067.16
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,839,479,711.69	3,836,495,067.16
391	Газар	00.00	00.00
392	Биет хөрөнгө	3,790,032,211.69	3,704,354,567.16
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,860,400,745.40	3,870,400,745.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-213,479,157.58	-298,443,488.63
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	15,000,000.00	15,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,999,999.92	-7,499,999.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	184,206,581.00	198,598,581.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-136,195,058.30	-152,915,050.75
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	111,051,489.72	113,351,489.72
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-44,938,944.33	-55,608,662.00
39217	Ном	18,986,555.70	21,470,952.30
393	Биет бус хөрөнгө	49,447,500.00	132,140,500.00
39301	Програм хангамж	1,040,000.00	1,040,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-902,500.00	-977,500.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	49,310,000.00	132,078,000.00
3	НИИТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,934,118,546.39	3,944,485,017.55
4	НИИТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	871,358.18
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	871,358.18
413	Өглөг	00.00	871,358.18
4136	Бусад өглөг	00.00	871,358.18
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	00.00	871,358.18
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,934,118,546.39	3,943,613,659.37
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,934,118,546.39	3,943,613,659.37
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	847,304,547.50	930,072,547.50
51101	Өмч. - төрийн	847,304,547.50	930,072,547.50
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,672,267,256.41	2,598,994,369.39
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,672,267,256.41	2,672,267,256.41
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-73,272,887.02
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	414,546,742.48	414,546,742.48
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,934,118,546.39	3,944,485,017.55

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	810,122,292.40	911,468,096.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	45,690,754.40	20,074,696.60
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	45,690,754.40	1,751,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	921,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	830,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	45,690,754.40	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-ҮХ	0.00	17,784,396.0
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бм	0.00	539,000.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	0.00	669,182,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	578,849,500.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,756,438.00	250,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,756,438.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	250,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	180,825,600.00	221,961,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	180,825,600.00	221,961,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	861,646,237.51	984,740,983.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	861,646,237.51	984,740,983.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	812,200,791.74	940,789,164.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	450,139,560	536,246,731.85
210101	Үндсэн цалин	297,483,705.00	377,265,426.85
210102	Нэмэгдэл	108,594,291.00	125,340,975.00
210104	Урамшуулал	34,332,549.00	33,642,330.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,729,015.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,256,498.19	67,754,465.95
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,955,954.37	46,073,100.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,667,207.61	5,420,341.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,653,105.78	4,336,292.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	907,293.95	1,084,048.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,072,936.48	10,840,682.54
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	155,572,504.04	161,977,546.41
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,707,027.04	6,142,472.41
210302	Түлш, халаалт	151,651,477.00	155,771,074.00
210303	Цэвэр, бохир ус	214,000.00	64,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,216,790.00	12,623,976.56
210401	Бичиг хэрэг	1,875,500.00	6,995,226.56
210402	Тээвэр, шатахуун	2,354,190.00	1,324,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	450,000.00	550,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	747,200.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,789,900.00	3,754,000.00
2105	Нормативт зардал	17,112,574.60	34,032,442.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,162,007.00	1,167,027
210502	Хоол, хүнс	15,950,567.60	32,865,415.90

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,525,000.00	850,000.00
210604	Урсгал засвар	3,525,000.00	850,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	462,000.00	890,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	462,000.00	890,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,442,400.00	4,906,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	590,200.00	921,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	403,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,449,000.00	3,581,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	115,473,464.91	121,505,901.13
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,400,860.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,091,000.00	176,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	114,382,464.91	114,929,041.13
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	49,445,445.77	43,951,818.82
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,836,000.00	28,081,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,772,600.0	28,081,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,063,400.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,206,349.81	0.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,206,349.81	0.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	21,403,095.96	15,870,318.82
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,403,095.96	15,870,318.82
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-51,523,945.11	-73,272,887.02
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	55,360,811.92	0.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	55,360,811.92	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-55,360,811.92	0.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-106,884,757.03	-73,272,887.02

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /төгрөг/
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>764,431,538.00</u>	<u>893,144,700.00</u>
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		1,751,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	921,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	830,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	764,431,538.00	891,393,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		669,182,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	669,182,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	578,849,500	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,756,438.00	250,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,756,438.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		250,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	180,825,600.00	221,961,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	180,825,600.00	221,961,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>751,431,538.00</u>	<u>870,572,664.85</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>751,431,538.00</u>	<u>870,572,664.85</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	701,986,092.23	826,673,346.03
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	450,139,560.00	536,248,731.85
210101	Үндсэн цалин	297,483,705.00	377,265,426.85
210102	Нэмэгдэл	108,594,291.00	125,340,975.00
210104	Урамшуулал	34,332,549.00	33,642,330.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,729,015.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,256,498.19	67,754,465.95
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,955,954.37	46,073,100.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,667,207.61	5,420,341.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,653,105.78	4,336,292.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	907,293.95	1,084,048.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,072,936.48	10,840,682.54
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	155,922,504.04	159,220,188.23
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,707,027.04	5,323,614.23
210302	Түлш, халаалт	152,001,477.00	153,832,574.00
210303	Цэвэр, бохир ус	214,000.00	64,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,688,830.00	
210401	Бичиг хэрэг	296,238.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	2,354,190.00	

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	450,000.00	
210404	Ном, хэвлэл	1,025,000.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,530,402.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2033,000.00	
2105	Нормативт зардал	17,286,100.00	35,953,510.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	361,000.00	
210502	Хоол, хүнс	15,872,100.00	35,953,510.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,053,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,500,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	3,500,000.00	1,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	462,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	462,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,442,400	5,002,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	590,200.00	921,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,449,000.00	4,081,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,288,200.00	21,493,550.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		14,717,410.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,288,200.00	6,776,140.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	49,445,445.77	43,899,318.82
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,836,000.00	28,029,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,772,600.00	28,029,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,063,400	
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,206,349.81	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,206,349.81	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	21,403,095.96	15,870,318.82
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,403,095.96	15,870,318.82
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	13,000,000.00	22,572,035.15
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	13,000,000.00	11,392,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13,000,000.00	11,392,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	13,000,000.00	11,392,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	13,000,000.00	11,392,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-13,000,000.00	-11,392,000.00
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		

7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)		11,180,035.15
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		11,180,035.15

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

						/төгрөг/
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцоонс нийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	797,994,547.50	122,990,468.00	-182,257,627.67		738,727,387.83
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	797,994,547.50	122,990,468.00	-182,257,627.67		738,727,387.83
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-2,950,575.21		
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	847,304,547.50	414,546,742.48	2,672,267,256.41		3,934,118,546.39
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	847,304,547.50	414,546,742.48	2,672,267,256.41		3,934,118,546.39
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	847,304,547.50	414,546,742.48	2,672,267,256.41		3,934,118,546.39

D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	82,768,000.00	00.00	00.00	00.00	82,768,000.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00		-73,272,887.02		-73,272,887.02
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	930,072,547.50	414,546,742.48	2,598,994,396.39		3,943,613,659.37

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

ЗЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	892,764,700.00	865,844,346.03	26,920,353.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	892,764,700.00	865,844,346.03	26,920,353.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	864,118,600.00	837,815,346.03	26,303,253.97
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	542,074,900	536,248,731.85	5,826,168.15
210101	Үндсэн цалин	430,162,400.00	377,265,426.85	52,896,973.15
210102	Нэмэгдэл	102,545,600.00	125,340,975.00	-
210104	Урамшуулал	9,366,900.00	33,642,330.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,754,500.00	67,754,465.95	34.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,241,500.00	46,073,100.00	168,399.13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,378,200.00	5,420,341.27	-42141.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,302,600.00	4,336,292.97	-33,692.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,075,600.00	1,084,048.30	-8448.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,756,600.00	10,840,682.54	84,02.54
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	175,052,600.00	159,220,188.23	15,832,411.77
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,300,000.00	5,323,614.23	3,976,385.77
210302	Түлш, халаалт	165,092,600.00	153,832,574.00	11,260,026.00
210303	Цэвэр, бохир ус	660,000.00	64,000.00	596,000.00
2105	Нормативт зардал	40,153,300.00	35,953,510.00	4,199,790.00
210502	Хоол, хүнс	40,153,300.00	35,953,510.00	4,199,790.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	1,000,000.00	

210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	1,000,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,438,800.00	5,002,900.00	435,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	921,300.00	921,300.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,517,500.00	4,081,600.00	435,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,644,500.00	32,635,550.00	8,950.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,868,200.00	25,859,410.00	8,790.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,776,300.00	6,776,140.00	160.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	28,646,100.00	28,029,000.00	617,100.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг			
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг			
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг			
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,646,100.00	28,029,000.00	617,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	28,646,100.00	28,029,000.00	617,100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	892,764,700.00	877,274,381.18	15,490,318.82
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	669,182,000.00	669,182,000.00	
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	669,182,000.00	669,182,000.00	
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	221,961,400.00	206,091,081.18	
132001	Орон нутгийн төсвөөс	221,961,400.00	206,091,081.18	
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,621,300	1,751,300.00	-130,000.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	921,300.00	921,300.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	700,000.00	830,000.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		11,180,035.15	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	42	42	
620001	Удирдах ажилтан	1	1	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	27	27	
620003	Үйлчлэх ажилтан	12	12	
620004	Гэрээт ажилтан	2	2	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		250,000.00	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		250,000.00	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		250,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	250,000.00	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		250,000.00	
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	250,000.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		250,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		250,000.00	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Багшийн мэргэжлийн хөгжлийг дэмжих хүүхэд бүрийн сурч хөгжих сургалтын таатай орчин бүрдүүлэн сургалтын чанар үр дүнд ахиц гаргах зорилго тавин ажиллаж байна. Ардын өв уламжлал, ёс заншил, зорилтод хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлсэн тоглоом наадгайгаар дамжуулан бүтээлч үйлийн орчин бүрдүүлэн ард иргэдийн итгэл хүлээсэн инээж угтаж, сургуулийн өмнөх боловсролын сурагчдад эзэмшүүлэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага юм.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль - 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр
- ✓ Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам"
- ✓ Засгийн газрын 2019 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 276 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт
- ✓ Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолын 7 дугаар хавсралт

- ✓ Сангийн сайдын 2022 оны 06 дугаарын сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар тушаал "Албан томилолтын зардлын тариф" тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос мянган төгрөгөөр буюу 1.3 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	/мянган төгрөгөөр/	
		Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	11,180.00	11,180.00
Авлага	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	94,638.80	96,809.90	2,171.10
Үндсэн хөрөнгө	3,839,479.70	3,836,495.10	(2,984.60)
Нийт хөрөнгө	3,934,118.50	3,944,485.00	10,366.50
Өр төлбөр	0.0	871.40	871.40
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	3,934,118.50	3,943,613.60	9,495.10
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	3,934,118.50	3,944,485.00	10,366.50

Тайлант оны эхэнд тэг төгрөг эцэст мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 11,1180.0 мянган төгрөг болж өссөн нь улсын төсвийн дансны үлдэгдэл төвлөрүүлээгүйтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 2,171.1 мянган төгрөг болж 15,025.2 мянган төгрөгөөр аж ахуйн материалын үлдэгдэл өссөн байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,836,495.1 мянган төгрөг болж буурсан байна. Энэ нь БСШУЯ-аас үнэ төлбөргүй 2,384.3 мянган төгрөгийн ном, хандиваар 3,100.0 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 2,300.0 мянган төгрөгийн тавилга хэрэгсэл, бусад эх үүсвэрээр 10,000.0 төгрөгийн барилга байгууламж, төсвийн хөрөнгөөр 11,392.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан. Шинээр 2 газар 82,768.0 мянган төгрөгөөр үнэлж орлогод авсан, тайлант оны үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал өссөнтэй холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны эхний үлдэгдэл 871.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 3,943,613.6 мянган төгрөг болж 9,495.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 909,637.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 909,637.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 726,629.8 мянган төгрөгөөр баталсныг төсвийн тодотгол хийгдэж 166,264.9 мянган төгрөгөөр өсгөсөн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд 1 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 670,803.3 мянга, орон нутгийн төсвөөс 221,961.4 мянга, үйл ажиллагааны орлогоос 1,621.3 мянга, нийт 894,386.0 мянган төгрөгийн төсөв баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 669,182.0 мянга, орон нутгийн төсвөөс 206,091.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт, үйл ажиллагааны орлогоос 1,751.3 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 865,844.2 мянган төгрөг буюу 95.6 хувьтай байгаа нь орон нутгийн төсвийн үндсэн үйл ажиллагааны зардлын 15,780.3 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн, улсын төсвийн дансанд 11,180.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Улсын төсвийн үндсэн үйл ажиллагааны зардал	670,803.3	659,753.2	11,180.0	98.4%
2	Орон нутгийн үндсэн үйл ажиллагааны зардал	221,961.4	206,091.0	15,870.3	92.8%

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 865,844.2 мянган төгрөг буюу 95.6 хувьтай байгаа нь цалин урамшууллын зардлыг 5,788.3 мянга, хүүхдийн хоолны зардлыг 4,199.8 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 435.9 мянга, төрөөс иргэд олгох тэтгэмж, урамшууллын зардлыг 617.1 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн нэмэлт санхүүжилтийн дансаар үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 250.0 мянган төгрөг байна. Үүнийг бараа үйлчилгээний бусад зардалд зарцуулсан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Увс Финанс Аудит” ХХК-ийн аудитор Я.Тунгалаг гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг захирал Я.Нарантуяа, чанарын хяналтыг Увс аймгийн Төрийн аудитын газрын аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс финанс аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 01 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 861.6 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 8.6 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 984.7 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 9.8 сая төгрөгөөс 60 хувиар буюу 7.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын хувьд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хамаарах зүйл заалтын хүрээнд зөрчил гараагүй байна. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс байршуулах хугацаа болоогүй 2, хугацаандаа оруулсан 149 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Түргэн сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

УВС ФИНАНС АУДИТ ХХК-ийн АУДИТОР /Я.ТУНГАЛАГ/

2023 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр